

Den Haag, 18 mei 2021

Geachte mevrouw Hamer, beste Mariëtte,

Het is inmiddels twee maanden geleden dat er verkiezingen waren. In die twee maanden zijn de uitdagingen waar Nederland voor staat bepaald niet kleiner geworden. U hebt de opdracht gekregen de mogelijkheid van een gemeenschappelijke aanpak voor die uitdagingen te onderzoeken. In deze brief ga ik in op wat voor GroenLinks daarbij belangrijk is.

Laat ik beginnen met wat voor ons een fundament moet zijn onder een nieuw kabinet: een overheid die mensen niet benadert als calculerende zelfredzame individuen, maar als burgers die gehoord en gezien moeten worden. We willen een trendbreuk zien in de relatie tussen burger en overheid: van een wantrouwende overheid naar een overheid die uitgaat van vertrouwen. Met de aangenomen motie Klaver-Ploumen is een eerste stap gezet. Met deze motie heeft een volgend kabinet de opdracht om de menselijke maat terug te brengen in het beleid, de rechtspositie van burgers te versterken onder andere door meer te investeren in de sociaal advocatuur en meer tegenmacht te organiseren vanuit parlement, samenleving en uitvoeringsorganisaties. Zo moet de positie van de Nationale Ombudsman, Autoriteit Persoonsgegevens en de Algemene Rekenkamer worden versterkt.

Daarnaast ziet GroenLinks een grote urgentie om de klimaatcrisis aan te pakken en de toenemende ongelijkheid te bestrijden. Dit vraagt om een zo progressief mogelijk kabinet, dat aan de slag gaat met de volgende maatschappelijke uitdagingen:

1. De klimaat- en stikstofcrisis. Klimaat en natuur zijn onlosmakelijk verbonden met het menselijk bestaan en op dit moment lopen de aarde, de natuur en de biodiversiteit gevaar.
2. De ongelijkheid in inkomen en vermogen. 1 miljoen mensen leven met problematische schulden, 1 op de 12 kinderen groeit op in armoede. Dit is onverantwoord en onnodig in een rijk land als Nederland.
3. De ongelijkheid in kansen. Er zit zand in de kansengelijkheidsmachine van het onderwijs. De woningmarkt is vastgelopen, de arbeidsmarkt doorgeslagen in flexibilisering en het institutioneel racisme in onze samenleving zorgt voor uitsluiting en discriminatie.
4. De gevolgen van de coronacrisis. Corona heeft de ongelijkheid verder vergroot. Dit vraagt om een herstel- en transitiebeleid dat stappen zet naar een groene economie met een duurzaam verdienmodel. Het herstelbeleid moet zich bovendien niet alleen richten op de economie, maar ook kijken naar wat we kunnen doen om de bredere maatschappelijke schade te herstellen, zoals de mentale schade.
5. De internationale positie van Nederland. Onze opstelling binnen de Europese Unie en op het internationale wereldtoneel moet niet vooral gericht zijn op de marktbelangen van de BV Nederland maar op het tegengaan van de opwarming van de aarde, het bestrijden van extreme armoede en het vinden van een gezamenlijke oplossing voor gedwongen migratie. Dat dient een groter Nederlands belang dan alleen de economistische invalshoek.

Over deze grote en urgente uitdagingen ga ik graag met u in gesprek. Als GroenLinks vinden we het belangrijk om analyses, adviezen en onderzoeken vanuit de wetenschap en het maatschappelijk middenveld daarbij te betrekken. Tot slot wil ik benadrukken dat GroenLinks in dit proces richting een nieuw kabinet samen optrekt met de PvdA.

Ik kijk uit naar ons gesprek.

Met vriendelijke groet,

Jesse Klaver